

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย ได้ศึกษาภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธร ภาค 5
2. เพื่อศึกษาความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5
3. เพื่อจัดทำแนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

สรุปผลการวิจัย

ภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่บ้านพักของทางราชการเป็นส่วนมาก มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 5 – 7 คน มีรายได้ประจำเดือนละไม่เกิน 15,000 บาท มีรายได้อื่นๆ ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คู่สมรสมีรายได้ประจำ ไม่เกินเดือนละ 10,000 บาท และร้อยละ 47.4 ของ คู่สมรสไม่มีรายได้ประจำ จากการศึกษาภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 พบว่าภาวะหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม มีหนี้สินเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรภาค 5 มากที่สุด อยู่ระหว่าง 300,000 บาท ต่อครอบครัว ในส่วนหนี้สินอื่น ไม่สามารถหาข้อมูลได้เพราะผู้ตอบแบบสอบถามและอภิปรายกลุ่ม ไม่อยากให้ข้อมูล และมีหนี้สินถึงร้อยละ 96.1 หนี้สินเกิดจากการใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคภายในครอบครัว โดยมีตัวข้าราชการตำรวจเองเป็นผู้ก่อหนี้ และเป็นผู้รับผิดชอบหนี้สินทั้งหมดโดยมีระยะเวลาในการชำระหนี้ อยู่ระหว่าง 5-10 ปี มีแหล่งกู้ยืมมากที่สุดคือ สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรภาค 5 การแก้ไขปัญหาในปัจจุบันคือ ลดค่าใช้จ่ายลง รองลงมาคือ การหาแหล่งเงินกู้ยืมใหม่ มีความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในอนาคตว่าจะมีความสามารถในการชำระหนี้จากการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ให้แก่ครอบครัว เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้

ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวข้าราชการตำรวจต้องการมีอาชีพเสริมรายได้คือ การรับจ้างทำของชั่วคราวที่ระลอกต่าง ๆ ตัดเย็บเสื้อผ้า และ รับจ้างทำอาหารประกอบเลี้ยง ต้องการทำงานเป็นกลุ่ม แบ่งได้ 3 กลุ่มใหญ่ โดยใช้เงินลงทุน ระหว่าง 3,000 - 200,000 บาทต่อกลุ่มและมีความต้องการให้ผู้มีความรู้ความชำนาญงานมาสอน

แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 สรุปได้ดังนี้

1. แผนกลยุทธ์ พบว่า ข้าราชการตำรวจและครอบครัวมีความสามารถด้านการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนพอสมควร สามารถบริหารเวลาได้โดยไม่เบียดบังเวลาของทางราชการ โดยใช้เวลว่างให้เป็นประโยชน์จึงเน้นในอาชีพรับจ้างทำของเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นพิเศษ และมีความต้องการรู้ความชำนาญตลอดจนทักษะเพิ่มเติมประสบการณ์ในอาชีพเสริม
2. แผนกลยุทธ์ พบว่า ข้าราชการตำรวจและครอบครัวมีความต้องการวิธีที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ โดยมีการคิดค้นช่องทางใหม่ ๆ ให้แก่ตนเองและครอบครัวเสมอในทุกๆ เรื่อง ที่ต้องการให้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน ในขณะที่เดียวกันก็คาดหวังว่าจะสามารถใช้เป็นข้อต่อรองในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด จากภาครัฐหรือเอกชนต่าง ๆ สามารถใช้เป็นฐานเสริมสร้าง ความเจริญ ความมั่นคงในอาชีพเสริม การมีความคิดที่จะรับจ้างทำของเพราะ ไม่ต้องการความเสี่ยงในการผลิตสินค้าแล้วเหลือไว้ในโกดังเก็บสินค้า ซึ่งเป็นเงินทุนที่ต้องค้างไว้ในรูปสินค้าคงเหลือ มีความคิดในการออก กู้ ระเบียบ ข้อนบังคับ มีตลาดรองรับ และมีความหวังในการขยายกิจการในอนาคต
3. แผนปฏิบัติการ พบว่า ข้าราชการตำรวจ ตามปกติเมื่อมีการสั่งการจากผู้บังคับบัญชาเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ก็จะมีการวางแผน มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ในทันทีไม่ว่าจะในเวลาใดก็ตาม การที่ต้องสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ และภารกิจที่ได้รับคำสั่งบางครั้งมีการใช้กำลังมีความเสี่ยงภัยในชีวิตสูงมาก จึงรู้จักหาแนวทางและยุทธวิธี ต่าง ๆ เป็นอย่างดี จึงเป็นข้อได้เปรียบ หากได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในด้านอาชีพเสริมแล้วก็จะพร้อมที่จะดำเนินธุรกิจได้ในทันที เช่นกัน

อภิปรายผล

ภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้อภิปรายกลุ่มส่วนใหญ่มีหนี้สินซึ่งเกิดจากการใช้จ่ายภายในครอบครัว ซึ่งเกิดจากการอุปโภคบริโภคภายในครอบครัวทั้งสิ้น เนื่องมาจากมีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย และเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ที่คู่สมรสไม่มีรายได้ประจำสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ เชื้อสมบูรณ์ (2536) ซึ่งพบว่า ปัญหาเงินเดือนกับค่าครองชีพของข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์กับรายได้น้อย รายจ่ายมาก และรายจ่ายที่เกิดขึ้นมาจากการอุปโภคบริโภค เช่นเดียวกับ ขวลิศ กษหิรัญ (2541) ที่พบว่า ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเกิดจากเงินเดือนน้อย ภาระความรับผิดชอบในครอบครัว สูง

แหล่งกู้ยืมของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสวัสดิการของข้าราชการ รองลงมาคือธนาคารหรือสถาบันการเงินโดยมีวิธีการผ่อนชำระเป็นรายเดือนมากที่สุด ใช้ระยะเวลาในการชำระหนี้อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิกร สิมะสถิตชัย (2540) ซึ่งพบว่า ธนาคารมีการปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการมากที่สุด และเกี่ยวเนื่องกับการวิจัยของ นรชัย ตริยสรศัย (2540) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถชำระคืนเงินกู้ พบว่าการกู้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อสังหาริมทรัพย์ขึ้นอยู่กับปัจจัยอาชีพรับราชการและสถานภาพสมรส แสดงให้เห็นว่า รายได้ของผู้ประกอบอาชีพรับราชการ มีผลกระทบกับภาวะหนี้สินของข้าราชการโดยผู้มีรายได้น้อยจะมีภาวะหนี้สินเกิดขึ้น อีกทั้งมีผลกระทบต่อความสามารถในการใช้หนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ขวลิศ กษหิรัญ (2541) พบว่าพื้นฐานของ ข้าราชการเงินเดือน และผลตอบแทนอื่นของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีน้อยเกินไป ประกอบกับข้าราชการตำรวจต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวและญาติ คู่สมรสไม่มีรายได้ หรือรายได้น้อย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ คำรห์ โชติเศรษฐ์ (2536) ซึ่งพบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการกระทำผิดของข้าราชการตำรวจเกิดจากรายได้ไม่เพียงพอรายจ่ายมากที่สุด

จากข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวข้าราชการในเรื่องรายได้ น้อย และรายจ่ายที่สูง ตลอดจนการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของข้าราชการตำรวจยังมีน้อย และก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัวน้อยด้วยเช่นกัน

ข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 มีวิธีแก้ไขปัญหานี้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดย การลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว มากที่สุด อันดับสุดท้าย คือ การประกอบอาชีพเสริมรายได้ จากการวิจัยดังกล่าว จะสังเกตเห็นว่า มีผู้ต้องการแก้ปัญหานี้โดยการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ พรหมจันทร์ (2547) ได้ศึกษาเรื่องอาชีพเสริมของข้าราชการครู จังหวัดลำปาง พบว่า เงื่อนไขที่ทำให้ข้าราชการครูเข้าสู่อาชีพเสริม ได้แก่ รายจ่ายในครอบครัวไม่พอเพียง

การมีหนี้สิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีอาชีพเสริมรายได้ ทำให้สามารถนำรายได้ไปช่วยค่าใช้จ่ายในครอบครัว และชำระหนี้สินได้ด้วย นอกจากนี้ ยังพบการแก้ไขปัญหาโดยการลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว อาจเป็นเพราะการได้รับการสนับสนุนและแรงจูงใจ ในเรื่องการวางแผนการใช้จ่ายเงิน จากนโยบายของ พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่มีแนวคิดให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไปทำบัญชี รายรับ – รายจ่าย แต่ละครัวเรือนขึ้น เพื่อลดภาวะหนี้สินและเพิ่มการออมทรัพย์โดยจัดทำสมุดบัญชีครัวเรือนเพื่อลงรายรับ – รายจ่ายในแต่ละวันของครอบครัว โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคม 2548 เป็นต้นมา จนถึงวันเริ่มโครงการ 1 สิงหาคม 2548 ซึ่งจะทำให้เกิดความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในอนาคต มากที่สุดคือ ความสามารถในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.24 อยู่ในระดับมาก

ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

พบว่า ครอบครัวข้าราชการตำรวจ มีอาชีพเสริมอันดับแรกคือ จ้างทำของมากที่สุด ร้อยละ 45.5 รับจัดงานเลี้ยง น้อยที่สุด ร้อยละ 5.8 ส่วนความต้องการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมรายได้นั้น ครอบครัวข้าราชการตำรวจมีความต้องการมากที่สุด คือ ความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาก็คือ การตลาด สถานที่จัดจำหน่ายสินค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.8 อยู่ในระดับ มากที่สุด เช่นกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการตำรวจที่มีการประกอบอาชีพเสริมรายได้ นั้น มีลักษณะการประกอบอาชีพเป็นลักษณะของการประกอบธุรกิจด้วยตนเอง และเป็นธุรกิจขนาดย่อม ในลักษณะการรับจ้างทำของจำหน่าย ซึ่งจากการวิจัยของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2546) ได้ทำการศึกษาโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีงานอุตสาหกรรมที่หลากหลายและมีศักยภาพที่จะปรับตัวและขยายตัว เช่นอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องหนัง โลหะการ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งยังมีโอกาสอยู่มากที่จะค้นพบช่องทางธุรกิจที่มีศักยภาพสูง โครงการสนับสนุนจากภาครัฐ ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะเป็นธุรกิจขนาดย่อม เช่นกัน และมีโอกาสจะพัฒนาธุรกิจ เพื่อเสริมรายได้ขึ้น จากการส่งเสริมของภาครัฐและการวางแผนเสริมธุรกิจด้วยตนเอง โดยพบว่า ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับอาชีพ และความต้องการตลาดจัดจำหน่าย ซึ่งตรงกับแนวคิดในการบริหารจัดการด้านธุรกิจ ประกอบด้วย 4 M คือ Man, Money, Material และ Management ปัจจัยเกี่ยวข้อง โดยผู้ที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการประกอบอาชีพ ตลอดจน มีเงินลงทุน มีวัตถุดิบ ได้แก่ แหล่งจำหน่ายที่สามารถจูงใจผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านธุรกิจ ซึ่งหากผู้ประกอบอาชีพเสริมรายได้ ได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าว

ผู้วิจัยคิดว่าจะทำให้เกิดอาชีพเสริมรายได้ มากขึ้นและมีโอกาสในการพัฒนาอาชีพเสริมรายได้ให้มั่นคงต่อไป

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการศึกษาภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 พบว่า สาเหตุเกิดจากการที่รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย และรายจ่ายที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องมาจาก การใช้จ่ายภายในครอบครัวประกอบกับปัจจุบันนี้ค่าครองชีพสูง แต่รายได้ที่ได้รับกลับเพิ่มขึ้นไม่มากนักในแต่ละปี แม้จะมีการลดค่าใช้จ่ายลงก็ตาม ประกอบกับภาระรับผิดชอบสมาชิกในครอบครัวตำรวจมีเป็นจำนวนมาก ผู้ตอบแบบสอบถามจึงต้องดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว ดังนั้น ผู้นำครอบครัวควรจะทำให้ความสนใจและชี้แจงให้บุคคลในครอบครัวได้รับทราบถึงสถานะความเป็นอยู่ภายในครอบครัวและร่วมกันคิดหาช่องทางที่จะประกอบอาชีพเสริมรายได้โดยให้บุคคลในครอบครัวได้มีส่วนร่วม และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 มีความต้องการประกอบอาชีพเสริมโดย รับจ้างทำของเป็นอันดับแรก สาเหตุมาจากการไม่มีเวลาเพียงพอในการที่จะประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้เต็มรูปแบบ ผู้บังคับบัญชาตลอดจน รัฐบาลควรใส่ใจให้การสนับสนุนและส่งเสริม เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตภายในหน้าที่หลัก และเป็นการช่วย ทำให้ครอบครัวข้าราชการตำรวจมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

3. แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ควรหาแนวทางดังนี้

3.1 ด้านแผนกลยุทธ์ ควรมีการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านข้าราชการตำรวจภาค 5 ขึ้น แล้วแบ่งกลุ่มให้ผู้ที่มีความต้องการประกอบอาชีพเสริมเหมือนกันรวมกลุ่มกันประมาณ 25 คนขึ้นไป หรืออาจจัดกลุ่มอาชีพเสริมอาทิเช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์ของชำร่วย ทำขนม ฯลฯ แล้วให้แม่บ้านเลือกที่จะเข้ากลุ่ม มีการเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านอาชีพที่กำหนดไว้ หรือที่ต้องการ มาฝึกสอนให้แก่สมาชิกกลุ่ม

3.2 ด้านแผนกลยุทธ์ และ แผนปฏิบัติการ ให้แม่บ้านทุกคนที่เป็นสมาชิกมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางในการปฏิบัติด้านการผลิต การตลาด ช่องทางการจัดจำหน่าย การบัญชี ฯลฯตลอดจน

ระบบต่าง ๆ ให้ควบคุม กำกับดูแลซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันควรหาทางสนับสนุน และมีการให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงกิจการให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป และเกิดความมั่นคง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริม รายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจเพียงส่วนหนึ่งของข้าราชการตำรวจทั้งหมดในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งประเทศ ซึ่งมีสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาถึง ทักษะของข้าราชการตำรวจในสังกัดอื่น หรือ ข้าราชการในหน่วยงานอื่นในเรื่องเช่นเดียวกันนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดอื่น เพื่อนำมาวิเคราะห์วางแผนการบริหารของผู้บังคับบัญชาต่อไป
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรได้ศึกษาถึงวิธีการในการก่อให้เกิดหนี้สินของครอบครัว ข้าราชการในสังกัดอื่น
3. ควรมีการติดตามการใช้จ่ายจริงโดยศึกษาเชิงคุณภาพ